

Huvudman

LIA-skolan Örebro AB
info@liaskolan.se
Joakim.larsson@inda.nu

Ärendet

Tillsyn av den anpassade gymnasieskolan LIA-skolan Örebro belägen i Örebro kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 29 oktober 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde våren 2025 en tillsyn av LIA-skolan Örebro i Örebro kommun. Den ursprungliga tillsynen omfattade bestämmelser gällande undervisning av behöriga och legitimerade lärare, garanterad undervisningstid, arbetsplatsförlagt lärande samt tillgång till elevhälsa och undervisning under ledning av lärare. Skolinspektionen beslutade den 2 april 2025 att förelägga LIA-skolan Örebro AB att senast den 22 augusti 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av behöriga och legitimerade lärare, garanterad undervisningstid, arbetsplatsförlagt lärande samt tillgång till elevhälsa och undervisning under ledning av lärare. LIA-skolan Örebro AB inkom den 22 augusti med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen genomförde därefter ett uppföljande tillsynsbesök den 7 och 8 oktober 2025. Vid det uppföljande tillsynsbesöket genomfördes intervjuer med lärare, rektor och huvudman, samt observationer av APL. Som en del av tillsynen granskades även dokumentation som timplaner och redovisning av beräkningar av garanterad undervisningstid.

Skolinspektionen konstaterade i uppföljningsbeslut daterat den 29 oktober 2025 att huvudmannen vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet men att brister kvarstod rörande undervisning av behöriga och legitimerade lärare och garanterad undervisningstid. Skolinspektionen beslutade därför att på nytt förelägga LIA-skolan Örebro AB att senast den 30 januari 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av behöriga och legitimerade lärare och garanterad undervisningstid.

LIA-skolan Örebro AB har den 26 januari 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om LIA-skolan Örebro AB har följt föreläggandet om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I såväl grundbeslutet den 2 april 2025 som i uppföljningsbeslutet den 29 oktober 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister rörande att undervisningen i så stor utsträckning som möjligt ska ges av behöriga och legitimerade lärare. I tillsynen framkom att ingen av skolans legitimerade lärare var behöriga att undervisa inom anpassad gymnasieskola. Det som saknades för behörighet hos samtliga lärare var en speciallärarexamen med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning, vilket krävs för att vara behörig att undervisa inom den anpassade gymnasieskolans gymnasiegemensamma ämnen och hem- och konsumentkunskap.

Huvudmannen skulle därför se till att elever i så stor utsträckning som möjligt ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare samt redovisa vilka åtgärder som vidtagits och vilka ansträngningar som gjorts för att rekrytera behöriga och legitimerade lärare i de gymnasiegemensamma ämnena och hem- och konsumentkunskap. Redovisningen skulle innefatta publicerade annonser i externa kanaler efter behöriga och legitimerade lärare i dessa ämnen.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan efter Skolinspektionens uppföljningsbeslut 29 oktober 2025 annonserat efter behörig och legitimerad lärare i ämnena engelska, idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap, estetisk verksamhet, naturkunskap, samhällskunskap, historia och religion. Aktuella annonser har bifogats i redovisningen. Vidare framkom under det uppföljande tillsynsbesöket att huvudmannen även erbjudit skolans undervisande lärare möjlighet till behörighetsgivande fortbildning under arbetstid. Då inga sökande hade rätt behörighet beslutade huvudmannen att obehörig men legitimerad personal ska bedriva undervisningen under ett år i gymnasiegemensamma ämnen/kurser samt hem- och konsumentkunskap. Tjänster kommer enligt huvudmannen att annonseras ut på nytt för att få behöriga lärare i de ämnen där det nu saknas. Därutöver finns en långsiktig plan att ersätta pensionsavgångar med personal med full behörighet alternativt har påbörjat en speciallärarutbildning med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att vara behörig att bedriva viss undervisning i skolväsendet. Regeringen får även meddela föreskrifter om undantag från kraven på legitimation och behörighet för sådana speciallärare och specialpedagoger som är anställda som lärare i anpassade grundskolan, specialskolenheten eller anpassade gymnasieskolan. Detsamma gäller i fråga om speciallärare och specialpedagoger som är anställda som lärare inom kommunal vuxenutbildning och som undervisar inom kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning. (2 kap. 13 § skollagen)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser

1. modersmål,
2. ett yrkesämne i
 - a. gymnasieskolan,
 - b. anpassade gymnasieskolan,
 - c. kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, eller
 - d. kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå, eller
3. individuella kurser eller orienteringskurser i kommunal vuxenutbildning. (2 kap. 18 § skollagen)

Om en person som avses i 18 § ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader, ska huvudmannen först fatta beslut om detta. (2 kap. 19 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att om det saknas en lärare eller förskollärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare eller förskollärare utan legitimation och rätt behörighet bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det. Finns det ingen sådan person inom huvudmannens organisation bör huvudmannen göra ansträngningar för att rekrytera en legitimerad och behörig lärare eller

förskollärare. Visar det sig sedan saknas sökande med legitimation och rätt behörighet får en annan lärare eller förskollärare tillfälligt bedriva undervisningen. (prop. 2010/11:20 s. 84–85)

Av förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare framgår i 2 kap. 27§ att behörig att undervisa i anpassade gymnasieskolan i andra ämnen än yrkesämnena är den som är behörig att undervisa i anpassade grundskolan enligt 13, 14, 14 a, 15 eller 15 a §. Av dessa bestämmelser framgår bland annat att behörig att undervisa i den anpassade gymnasieskolan är den som har avlagt speciallärarexamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100) med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att LIA-skolan Örebro AB har vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I såväl grundbeslutet den 2 april 2025 som i uppföljningsbeslutet den 29 oktober 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister avseende att eleverna ges sin garanterade undervisningstid på 3600 timmar. Av Skolinspektionens uppföljningsbeslut framgick att huvudmannen vidtagit flera åtgärder för att avhjälpa bristen men att bristen kvarstod då det framgick att huvudmannen tillgodoräknat sig samtlig tid inom det arbetsplatsförlagda lärandet som undervisningstid och inte gjort den omräkningen där varje heltidsvecka arbetsplatsförlagt lärande endast motsvarar 25 undervisningstimmar.

Huvudmannen skulle därför inkomma med en redogörelse över antalet undervisningstimmar för varje kurs och gymnasiearbetet. Huvudmannen skulle även redogöra för hur många timmar av det arbetsplatsförlagda lärandet som räknas som garanterad undervisningstid.

I huvudmannens redovisning finns en redogörelse för hur antalet undervisningstimmar i varje kurs samt gymnasiearbetet. Vidare finns en redogörelse där det framgår att 62,5 procent av tiden för arbetsplatsförlagt lärande räknas in i den garanterade undervisningstiden. Det framgår även att eleverna nu garanteras mer än 3600 undervisningstimmar, fördelat över fyra år, under sin gymnasieutbildning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen i anpassade gymnasieskolan ska bedrivas som heltidsstudier. (19 kap. 19 § skollagen)

Eleverna har rätt till minst 3 600 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid) fördelade på fyra läsår. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avvikelser från den garanterade undervisningstiden. (19 kap. 20 § skollagen)

Av gymnasieförordningen framgår att för nationella program i gymnasieskolan och för nationella och individuella program i anpassade gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje nivå i ett ämne, varje ämnesområde, gymnasiearbetet och gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid. (4 kap. 22 § gymnasieförordningen)

En elev i anpassade gymnasieskolan får befrias från undervisning i ett eller flera ämnen, nivåer i ämnen eller gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola om eleven önskar det och har påtagliga studiesvårigheter som inte kan lösas på något annat sätt eller saknar förutsättningar att klara av ett fullständigt program. Reducerat program beslutas inom ett åtgärdsprogram. (9 kap. 6 § gymnasieförordningen)

I anpassade gymnasieskolan ska arbetsplatsförlagt lärande förekomma på alla nationella program i minst 22 veckor. För en elev i anpassade gymnasieskolan ska varje vecka som genomförs på en arbetsplats anses motsvara 25 timmars garanterad undervisningstid. (4 kap 9§ gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att LIA-skolan Örebro AB har vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Hans Granath

Föredragande
Signerat av: Hans Granath